

Ankestyrelsens brev til Egedal Kommune

Tilsynsudtalelse om dækning af udgifter ved flytning

2. juli 2025

Ankestyrelsens tilsyn med kommuner og regioner vender hermed tilbage i sagen om Egedal Kommunes praksis efter almenboliglovens § 63 c, i forhold til dækning af plejehjembeboeres udgifter i forbindelse med beboernes fraflytning fra et plejecenter, der er besluttet nedlagt, og efterfølgende indflytning (betaling af indskud) i et nyt plejecenter.

J.nr. 24-81436

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid - reception:
man-tors kl. 9.00-15.00
fre kl. 9.00-13.00

Åbningstid - telefon:
man-tirs kl. 9.00-15.00
ons lukket
tors-fre kl. 9.00-15.00

Resumé

Ankestyrelsen vurderer, at Egedal Kommune handler i strid med almenboliglovens § 63 c ved at dække plejehjemsbeboeres udgifter i forbindelse med fraflytning fra plejeboliger, som kommunen har besluttet at nedlægge.

Vi beder kommunalbestyrelsen i Egedal Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver kommunalbestyrelsen anledning til.

Sagens oplysninger

Ældresagen skrev til Ankestyrelsen den 1. maj 2024.

Ældresagen oplyste, at Egedal Kommune yder flyttetilskud bl.a. i form af betaling for indskud i en ny boligafdeling med det formål, at få borgere til at fraflytte et plejecenter, som kommunen har besluttet at nedlægge.

Ankestyrelsen bad den 11. oktober 2024 Egedal Kommune om en udtalelse.

Egedal Kommune sendte den 25. oktober 2024 en udtalelse.

Følgende fremgår blandt andet af udtalelsen:

"Ankestyrelsen har den 11. oktober 2024 bedt kommunen oplyse på hvilket grundlag kommunen gav en række borgere støtte til dækning af flytteomkostninger i forbindelse med beboernes flytning fra to utidssvarende demens enheder til et nyt plejecenter. Kommunen ydede støtte til beboerne efter almenboliglovens § 63c. Bestemmelsen blev indført med henblik på at stimulere beboere til at fraflytte såkaldte ghettoområder, men anvendelsen af bestemmelsen er ikke begrænset til det formål. Kommunen kan således beslutte at anvende bestemmelsen til at stimulere fraflytning generelt, hvis der er et sagligt formål hermed.

[...]

Kommunen fandt det derfor sagligt begrundet, at beboerne, med tilbuddet om støtte til flytte- og etableringsudgifter, blev stimuleret til at flytte fra nogle utidssvarende plejeboligerne til et nyopført plejecenter. På den baggrund finder kommunen, at der var hjemmel til at yde den omhandlede støtte efter almenboliglovens § 63c.

Det bemærkes i øvrigt, at støtten efter almenboliglovens § 63c ikke var en konkret og individuel støtte til dækning af beboernes flytte- og etableringsudgifter, men et fast beløb, som de beboere, der besluttede sig for at flytte, kunne få udbetalt og selv bestemme anvendelsen af.

Støttebeløbet blev efter almenboliglovens § 63c, stk. 2, fastsat som et skøn over de gennemsnitlige flytte- og etableringsudgifter en sådan flytning ville indebære for beboerne. Herudover henvises til de oplysninger, kommunen anførte i ovennævnte udtalelse dateret 5. februar."

På baggrund af et svar fra en kommune i en lignende sag bad Ankestyrelsen den 18. december 2024 Social- og Boligstyrelsen om en vejledende udtalelse.

Social- og Boligstyrelsen sendte den 25. marts 2025 en udtalelse til Ankestyrelsen.

Følgende fremgår af udtalelsen:

"Styrelsens vejledende udtalelse

Det er styrelsens opfattelse, at almenboliglovens § 63 giver en kommune mulighed for, - når den vurderer, at der er et behov for at styrke beboersammensætningen i et boligområde - at tilskynde til fraflytning af lejere til anden bolig i kommunen ved at give tilskud og dække fraflytningsudgiften eller en del heraf.

Flytteudgifter dækker både over udgifter i forbindelse med fraflytningen og udgifter i forbindelse med indflytningen, herunder etablering i ny bolig.

Ved tilskud forstås både hel eller delvis refundering af beløb svarende til den udgift, som lejereren har afholdt, samt dækning af udgifter, som kommunen afholder uden at lejereren har hæftet herfor.

Det er en betingelse, at kommunalbestyrelsen offentliggør de nærmere vilkår for tilskuddet, herunder hvilke afdelinger eller dele af afdelinger, der er omfattet af muligheden for tilskud, den berettigede personkreds, tilskuddets størrelse baseret på gennemsnitlige rimelige flytte- og etableringsudgifter i kommunen og udbetaling af tilskuddet. Offentliggørelsen skal ske på en måde, som er sædvanlig for offentliggørelse af beslutninger i kommunen. Fastsættelsen af den berettigede personkreds er desuden underlagt forvaltningsretlige principper om bl.a. ligebehandling og saglighed.

§ 63 c gælder generelt og er ikke begrænset til bestemte afdelinger eller boligområder m.v. Ifølge lovens forarbejder skal tilskuddet have til formål at stimulere fraflytninger i problemramte områder eller afdelinger med lignende problemer f.eks. som led i målrettede indsatser med henblik på at tilgodese og styrke beboersammensætningen i boligområdet.

Henset til lovens forarbejder finder styrelsen, at § 63 c i almenboligloven ikke kan anvendes til at dække plejehjemsbeboeres udgifter i forbindelse med fraflytning fra et plejecenter, som kommunen har besluttet at nedlægge. Et sådant

tilskud, der udelukkende har til formål at tilskynde plejehjemsbeboere i et ældre plejehjemsbyggeri til at flytte over i et andet tilsvarende byggeri, kan efter styrelsens opfattelse ikke omfattes af bestemmelsen.”

Reglerne

Følgende fremgår af almenboliglovens § 63 c, om kommunens mulighed for at yde tilskud til flytteudgifter:

”§ 63 c. Kommunalbestyrelsen kan tilbyde at yde tilskud til hel eller delvis dækning af flytteudgifter og udgifter til etablering i ny bolig til lejere, som fraflytter en almen boligafdeling, hvor der er behov for at stimulere fraflytning.

Stk. 2. Det er en forudsætning for tilskuddet, at lejeren flytter til en anden bolig i kommunen. Kommunalbestyrelsen fastsætter og offentliggør de nærmere vilkår for tilskuddet, herunder hvilke afdelinger eller dele af afdelinger, der er omfattet af muligheden for tilskud, den berettigede personkreds, tilskuddets størrelse baseret på gennemsnitlige rimelige flytte- og etableringsudgifter i kommunen og udbetaling af tilskuddet.”

Følgende fremgår af Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Den almene sektors midler og indsatsen mod ghettoisering)
L 70 af 16. november 2005:

”Ad 6. Fremme af fraflytning

I en række almene boligafdelinger kan der være et særligt behov for at ændre beboersammensætningen, f.eks. som led i en helhedsorienteret indsats eller som følge af en ringe fraflytning. Reglerne om kombineret udlejning giver kommunerne mulighed for at bremse tilgangen af ressourcesvage husstande til de mest udsatte boligområder. Der findes derimod ikke mulighed for mere direkte gennem fraflytning at reducere andelen af ressourcesvage i en almen boligafdeling for derved at skabe bedre grobund for integrationen.

Der foreslås derfor en række initiativer til fremme af fraflytning for herved at få et bedre og mere velfungerende boligområde med en mere varieret beboersammensætning.

Tilskud til flytteudgifter

Med henblik på at stimulere fraflytning i almene boligafdelinger, hvor der skønnes at være et særligt behov for at ændre

beboersammensætningen, foreslås det, at kommunalbestyrelsen kan yde tilskud til hel eller delvis dækning af flytteudgifter til lejere, som fraflytter en sådan almen boligafdeling. Det er en forudsætning for tilskuddet, at lejeren flytter til en anden bolig i kommunen. Der vil således ikke kunne ydes tilskud til flytninger over kommunegrænsen.

Ordningen foreslås gennemført som en frivillig ordning for både kommuner og beboere, som i videst muligt omfang kan tilpasses lokale behov i kommunen. Kommunen kan således fastsætte de nærmere vilkår for tilskuddet, herunder hvilke afdelinger eller dele af afdelinger, der er omfattet af muligheden for tilskud. Dermed sikres en fleksibilitet for den enkelte kommune til at anvende ordningen, hvor det - også af forebyggende hensyn €" skønnes nødvendigt eventuelt i kombination med kommunal anvisning og fleksibel udlejning.

Ligeledes får kommunen adgang til at afgrænse den berettigede personkreds lokalt. Personkredsen kan f.eks. afgrænses til beboere uden tilknytning til arbejdsmarkedet eller til beboere med en årsindkomst under et vist niveau. Kommunernes egeninteresse i at begrænse udgifterne vil sikre, at den enkelte kommune målretter tilskuddet efter det lokale behov, herunder at tilskud ydes til lejere, der flytter til en bolig i et mere velfungerende område.

Kommunen fastsætter tilskuddets størrelse og udbetaling, idet tilskuddets størrelse dog foreslås baseret på de gennemsnitlige rimelige flytteudgifter i kommunen for at lette administrationen af ordningen.

Endelig foreslås det, at tilskuddet til flytteudgifter skal være skattefrit for modtageren."

Følgende fremgår af Forslag til lov om ændring af lov om almene boliger m.v. (Udvidet flyttehjælp)

LF 62 af 17. november 2010:

"Til § 1

Til nr. 1

Regeringen ønsker at give kommunalbestyrelserne bedre redskaber til at styrke beboersammensætningen i ghettoområder og udsatte boligområder. Det foreslås derfor, at den nuværende mulighed i almenboliglovens § 63 c for at tilbyde flyttetilskud i boligafdelinger med behov for at stimulere fraflytningen udvides. Med den foreslåede ændring af § 63 c, stk. 1 vil kommunalbestyrelserne få mulighed for at tilbyde økonomiske

tilskud, der udover flytteudgifterne også dækker udgifter til en ny start et nyt sted.

Udgifter til en ny start et nyt sted kan være etableringsudgifter, f. eks. hårde hvidevarer eller nye møbler, der passer til en ny planløsning, eller det kan være økonomisk hjælp til at betale indskud i den nye bolig.

Flyttehjælp og tilskud til en ny start et nyt sted skal få flere af de beboere, som bidrager til en ensidig beboersammensætning i ghettoområderne, til at flytte. Samtidig får familierne en ny mulighed for at starte forfra et andet sted.

Retningslinjerne for anvendelse af flyttetilskud og tilskud til en ny start et nyt sted er de samme som i den eksisterende ordning. Det vil bl.a. sige, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde tilskuddet i kombination med de øvrige redskaber, som kan anvendes til at styre beboersammensætningen. Kommunalbestyrelsen vælger de afdelinger, hvor der er behov for at stimulere fraflytning, og kan i den forbindelse også tage forebyggende hensyn. Fastsættelsen af den berettigede personkreds er underlagt forvaltningsretlige principper om bl.a. ligebehandling og saglighed. Personkredsen kan f.eks. være beboere udenfor arbejdsmarkedet eller beboere med en årsindkomst under et vist niveau.”

Sådan vurderer vi sagen

Ankestyrelsen vurderer, at Egedal Kommune handler i strid med almenboliglovens § 63 c ved at dække plejehjembeboeres udgifter i forbindelse med fraflytning fra et plejecenter, som kommunen har besluttet at nedlægge.

Det fremgår af Egedal Kommunes udtalelse af 25. oktober 2024, at kommunen ønskede at stimulere beboerne i nogle utidssvarende plejeboliger til at flytte til et nyopført plejecenter, og at kommunen i den forbindelse yder flytte- og etableringstilskud.

Det følger af almenboliglovens § 63 c, at kommunalbestyrelsen kan tilbyde at yde tilskud til hel eller delvis dækning af flytteudgifter og udgifter til etablering i ny bolig til lejere, som fraflytter en almen boligafdeling, hvor der er behov for at stimulere fraflytning.

Vi lægger vægt på, at det fremgår af de almindelige bemærkninger til almenboliglovens § 63 c, at formålet med tilskuddet er at stimulere fraflytning i almene boligafdelinger, hvor der skønnes at være et særligt behov for at ændre beboersammensætningen. Herudover fremgår det af

bemærkningerne til præciseringen af § 63 c, at kommunens mulighed for at yde det økonomiske tilskud udvides, så der også er mulighed for at dække udgifter til en ny start et nyt sted. Ændringen sker, så kommunerne har bedre redskaber til at styrke beboersammensætningen i ghettoområder og udsatte boligområder.

Vi lægger desuden vægt på, at det fremgår af Social- og Boligstyrelsens udtalelse af 25. marts 2025, at det er styrelsens vurdering, at § 63 c i almenboligloven ikke kan anvendes til at dække plejehjemsbeboeres udgifter i forbindelse med fraflytning fra et plejecenter, som kommunen har besluttet at nedlægge. Et sådant tilskud, der udelukkende har til formål at tilskynde plejehjemsbeboere i et ældre plejehjemsbyggeri til at flytte over i et andet tilsvarende byggeri, kan efter styrelsens opfattelse ikke omfattes af bestemmelsen.

På den baggrund vurderer vi, at Egedal Kommunes praksis med at dække plejehjemsbeboeres udgifter i forbindelse med fraflytning fra et plejecenter, som kommunen har besluttet at nedlægge er i strid med almenboligloven.

Vi beder om kommunalbestyrelsens bemærkninger til vores udtalelse

Ankestyrelsen beder kommunalbestyrelsen i Egedal Kommune om inden to måneder at oplyse, hvad vores udtalelse giver kommunalbestyrelsen anledning til.

Vi offentliggør denne udtalelse på www.ast.dk i anonymiseret form.

Ankestyrelsens kompetence som tilsynsmyndighed

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Det står i § 48, stk. 1, i kommunestyrelsesloven.

Efter kommunestyrelseslovens § 49, stk. 5, kan Ankestyrelsen anmode andre offentlige myndigheder om inden for deres sagsområde at yde den vejledning og bistand, der er nødvendig for tilsynets udøvelse.

Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser. Det står i § 50 i kommunestyrelsesloven.

Venlig hilsen

Martin Lindeblad Nielsen

Kopi er sendt til:

[A]

[B]

Vi har anvendt:

Lov om kommunernes styrelse (kommunestyrelsesloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 69 af 23. januar 2024

Lov om almene boliger (almenboligloven), senest bekendtgjort ved lovbekendtgørelse nr. 1171 af 11. november 2024